

॥ मानवे धर्मशास्त्रे भृगुप्रोक्तायां संहितायां ॥

॥ द्वादशोऽध्यायः ॥

चातुर्वर्ण्यस्य कृत्स्नोऽयमुक्तो धर्मस्त्वयानघ ।

कर्मणां फलनिर्वृत्तिं शंस नस्तत्त्वतः परां ॥ १ ॥

स तानुवाच धर्मात्मा महर्षिन् मानवो भृगुः ।

अस्य सर्वस्य शृणुत कर्मयोगस्य निर्णयं ॥ २ ॥

शुभाशुभफलं कर्म मनोवाग्देहसम्भवं ।

कर्मजा गतयो नृणां उत्तमाधममध्यमाः ॥ ३ ॥

तस्येह त्रिविधस्यापि अधिष्ठानस्य देहिनः ।

दशलक्षणायुक्तस्य मनो विद्यात् प्रवर्तकं ॥ ४ ॥

परद्रव्येष्वभिधानं मनसानिष्टचिन्तनं ।

वितथाभिनिवेशश्च त्रिविधं कर्म मानसं ॥ ५ ॥

पारुष्यमनृतं चैव पैशुन्यं चापि सर्वशः ।

असम्बद्धप्रलापश्च वाङ्मयं स्याच्चतुर्विधं ॥ ६ ॥

अदत्तानामुपादानं हिंसा चैवाविधानतः ।

परदारोपसेवा च शारीरं त्रिविधं स्मृतं ॥ ७ ॥